

1. WSTĘP

Przedłożona analiza materiałów planistycznych do projektu budżetu miasta Opola na 2012 rok sporządzona została zgodnie z uchwałą Nr LXIX/710/10 Rady Miasta Opola z dnia 24 czerwca 2010 r. w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej.

Przy opracowaniu materiałów opierano się na ustawie o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2003 r. Nr 203, poz.1966), która określa poszczególne źródła dochodowe jednostki samorządu terytorialnego, jak również zakres i źródła finansowania zadań realizowanych przez samorząd.

2. PROGNOZA DOCHODÓW BUDŻETU WEDŁUG WAŻNIEJSZYCH ŹRÓDEŁ

Prognozowana wielkość dochodów budżetowych miasta Opola na 2012 r. przedstawiona została w załączniku nr 1, z którego wynika, że wielkość dochodów budżetowych szacuje się na poziomie 583.550.583 zł, co oznacza ich wzrost w porównaniu do przewidywanego wykonania za 2011 r. o 2%, a o 7,9% do wykonania za 2010 r.

Na dochody ogółem miasta składają się:

- **Dochody własne** – zaplanowano je w kwocie 396.866.003 zł (stanowią one 68,0% ogółu dochodów) co w porównaniu do aktualnego planu br. stanowi wzrost o 2,8%, a do wykonania za 2010 r. wzrost wynosi 10,6%.
- **Subwencje** – zaplanowano je w kwocie 147.400.000 zł, co w porównaniu do aktualnego planu br. stanowi wzrost o 3,5%, a do wykonania za 2010 r. o 9,6%.
- **Dotacje** – zaplanowano je w wysokości 39.284.580 zł, co w porównaniu do wykonania za 2010 r. stanowi 17,2% spadku, również w porównaniu do aktualnego planu 2011 r. stanowi spadek o 10,3%.

A. DOCHODY WŁASNE

Istotnym składnikiem dochodów budżetowych miasta, na który wpływ ma bezpośrednia działalność samorządu terytorialnego są dochody własne. Na te dochody składają się następujące pozycje:

- **Podatki i opłaty** – zaplanowano w kwocie łącznej 255.526.200 zł, tj. o 6,9% więcej w porównaniu do aktualnego planu 2011 r., również do wykonania za 2010 r. więcej o 10,0%,
- **Pozostałe dochody** – zaplanowano w kwocie łącznej 114.866.503 zł, tj. o 6,4% mniej w porównaniu do aktualnego planu 2011 r., natomiast w stosunku do wykonania 2010 r. nastąpił wzrost o 10,0%,
- **Dochody z majątku gminy** – przyjęto je w kwocie 26.473.300 zł, a więc o 2.149.000 zł więcej w porównaniu do aktualnego planu 2011 r., również do wykonania za 2010 r. nastąpił wzrost o 4.456.223,68 zł.

W grupie podatków i opłat, która stanowi najistotniejszą pozycję dochodów własnych, bo 64,4%, zaplanowano ich pozyskanie w wymiarze większym niż aktualny plan br. o 6,9%, co daje ich zwiększenie o 16.409.048 zł. Bazując na przewidywanym wykonaniu w 2011 r. oraz na zakładanej średniorocznej wielkości inflacji w 2012 r. oszacowano następujące wielkości dla istotnych pozycji w tej grupie:

- Podatek od nieruchomości – zwiększono o kwotę 4.100.000 zł, tj. o 6,0%,

- Udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych – zwiększono o kwotę 11.278.048 zł, co stanowi wzrost w porównaniu do planu na 2011 r. o 8,4%,
- Udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych – zwiększono o kwotę 800.000 zł, co stanowi wzrost w porównaniu do planu na 2011 r. o 7,1%,
- Podatek od czynności cywilnoprawnych – zwiększono o kwotę 100.000 zł, tj. o 1,3%,
- Opłata skarbową – plan ustalono na poziomie przewidywanego wykonania roku 2011 tj. 3.800.000 zł,
- Podatek od spadków i darowizn – zwiększono o kwotę 400.000 zł, co stanowi 136,4% planu na 2011 r.

Drugą istotną grupę w dochodach własnych stanowią tzw. „**pozostałe dochody**”, stanowiące 28,9% dochodów własnych. W tej pozycji nastąpił spadek dochodów o kwotę 7.846.474 zł, czyli o 6,4% w stosunku do roku bieżącego. Tak znaczny spadek w tej pozycji wynika przede wszystkim z tego, iż w planie 2011 r. ujęta została do planu kwota 19.563.465 zł stanowiąca płatność końcową Komisji Europejskiej w ramach Programu Fundusz Spójności/ISPA - Poprawa jakości wody w Opolu.

Ostatnią pozycję w grupie dochodów własnych, stanowiącą 6,7% tych dochodów, to **dochody z majątku gminy**. Wielkość dochodów w tej grupie zaplanowano na poziomie 26.473.300 zł, co oznacza ich wzrost w porównaniu do przewidywanego wykonania za 2011 r. o 8,8%, a o 20,2% do wykonania za 2010 r. W grupie tej ujmowane są dochody z tytułu:

- wieczystego użytkowania, które oszacowano do pozyskania w 2012 r. na poziomie 2.800.000 zł, tj. o 100.000 zł więcej od planu 2011 r.
- dzierżawy – zaplanowano w kwocie 1.850.300 zł, tj. o 1,4% więcej w porównaniu do aktualnego planu 2011 r., również w porównaniu do wykonania 2010 r. nastąpił wzrost o 69,1%.
- Dochody ze sprzedaży – przyjęto w kwocie 21.823.000 zł, tj. 10,2% więcej w porównaniu do aktualnego planu 2011 r., również w porównaniu do wykonania 2010 r. nastąpił wzrost o 20,3%. W kwocie tej ujęte są również dochody ze sprzedaży nieruchomości położonych na terenie podstrefy Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej (kwota 4.823.000 zł).

B. DOTACJE

W pozycji tej ujęte są dotacje z budżetu państwa przeznaczone na zadania realizowane przez miasto w ramach zadań zleconych, dotacje na zadania własne oraz dotacje na zadania wynikające z podpisanych porozumień.

Dokonane szacunki uwzględniają założony wstępnie zakres, jaki będzie realizowany w 2012 r. oraz średnioroczną inflację. Wykazują one, iż z budżetu miasta Opola przewiduje się wydatkować środki finansowe w wysokości 39.284.580 zł.

C. SUBWENCJE

W pozycji tej ujęte zostały **subwencje otrzymywane z budżetu państwa** i są one wyższe o 5.025.172 zł tj. o 3,5% w porównaniu do obowiązującego planu w bieżącym roku.

3. PROJEKT PLANU PRZYCHODÓW BUDŻETU

Dochody budżetowe powiększane są o przychody, które zgodnie z prognozą wynosić będą 93.988.732 zł, czyli mniej o 8.487.075 zł niż zaplanowano w roku bieżącym. Na prognozowaną wielkość przychodów składają się następujące pozycje:

- przychody z zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku krajowym – kwota 17.600.000 zł,
- przychody z zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku zagranicznym – kwota 42.496.408 zł,
- przychody z zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku krajowym (środki na zrównoważenie budżetu) – kwota 33.892.324 zł.

4. PROJEKT PLANU WYDATKÓW BUDŻETU

Projekt wydatków opracowany zgodnie z obowiązującą klasyfikacją budżetową przedstawiono w załączniku nr 2. W załączniku tym przedstawione zostały wyłącznie wydatki bieżące, jako tzw. wydatki „sztywne”, które mają zapewnić funkcjonowanie jednostek organizacyjnych miasta oraz realizację zadań statutowych.

Na wydatki bieżące (bez remontów) zaplanowana została kwota 500.433.441 zł, co stanowi wzrost w porównaniu do aktualnego planu na 2011 r. o kwotę łączną 33.272.397 zł, tj. wzrost o 7,1%. Na wynagrodzenia i pochodne zaplanowano kwotę 260.673.220 zł, tj. odpowiednio więcej o 9,3% (więcej o 22.321.846 zł).

Wydatki przeznaczone na wynagrodzenia i pochodne zaplanowane zostały na poziomie roku 2011. Odstępstwa od tej zasady wynikały z zakładanych zmian organizacyjnych skutkujących odpowiednim wzrostem wydatków w tej pozycji, a także z przyjętego wzrostu wynagrodzeń w niektórych jednostkach organizacyjnych miasta Opola w 2011 r.

W grupie „pozostałe wydatki” przyjęto zróżnicowane kwoty, w porównaniu do planowanych w 2011 r., lecz uwzględniające możliwości finansowe budżetu miasta prognozowane na 2012 rok.

W załączniku nr 2 zawarte zostały także zgłoszone przez jednostki organizacyjne własne propozycje budżetowe. Dokładna analiza tych propozycji wskazuje, że niektóre zgłaszane potrzeby finansowe są dużo wyższe niż wielkości zaplanowane w 2011 roku. Dlatego też przeprowadzono analizę zgłoszonych potrzeb w zakresie dotychczas realizowanych zadań, doprowadzając je do warunków realnych jak i możliwości budżetowych (dotyczy to także nowych zadań, które zgłoszono do ujęcia w projekcie budżetu).

W 2012 r. realizowane będą zadania ujęte w Wieloletniej Prognozie Finansowej miasta Opola na łączną kwotę 128.752.849 zł. W załączniku nr 4 przedstawiono wykaz tych zadań oraz źródła ich finansowania.

Przyjęte wielkości nakładów do poniesienia w 2012 r. uwzględniające „pozostałe zadania inwestycyjne” przedstawiono w załączniku nr 5. Planowana kwota wydatków w wysokości 12.689.000 zł zawiera zadania, które będą realizowane w 2012 r.

Propozycje planu remontów obejmują zadania na łączną kwotę 3.330.000 zł, co przedstawiono w załączniku nr 6.

W załączniku nr 7 przedstawiono w ujęciu zbiorczym, podstawowe wielkości prognozowanych dochodów i przychodów, a także przyjętych wielkości wydatków bieżących i inwestycyjnych, remontów oraz rozchodów budżetu miasta na 2012 r. Wskazane łączne środki będące do dyspozycji miasta po stronie dochodów i przychodów oraz globalna wielkość ich wydatkowania wskazują na doprowadzenie do zrównoważenia budżetu miasta.

5. PROJEKT PLANU ROZCHODÓW BUDŻETU oraz PROGNOZA SPŁAT POŻYCZEK I KREDYTÓW

W roku 2012 planuje się rozchody z tytułu spłat rat pożyczek i kredytów na podstawie zawartych w latach poprzednich umów w łącznej wysokości 32.334.025 zł, w tym:

- z tytułu spłat otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów (§ 992) – kwota 14.339.326 zł;
- z tytułu spłat otrzymanych zagranicznych pożyczek i kredytów (§ 993) – kwota 13.994.699 zł;
- z tytułu wykupu papierów wartościowych - obligacji (§ 982) – kwota 4.000.000 zł.

Szczegółową informację w zakresie spłat poszczególnych pożyczek i kredytów zawiera poniższa tabela:

Lp.	Nazwa kredytowanego zadania	Kredytodawca	Kwota spłaty w zł
§ 992			14.339.326
1	<i>Poprawa jakości wody w Opolu</i>	<i>WFOŚiGW Opole</i>	6.331.600
2	<i>Poprawa jakości wody w Opolu</i>	<i>PKO BP</i>	3.600.000
3	<i>Budowa dróg, oświetlenia ulicznego, sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej i deszczowej w rejonie obwodnicy Północnej - ul. Północnej w Opolu</i>	<i>PKO BP</i>	1.116.000
4	<i>Uzbrojenie terenów w rejonie ulicy Lwowskiej</i>	<i>BOŚ S.A.</i>	149.322
5	<i>Przebudowa Placu Kopernika, ul. Żeromskiego, ul. Oleskiej, ul. Sienkiewicza w Opolu</i>	<i>BOŚ S.A.</i>	396.000
6	<i>Przebudowa, rozbudowa i nadbudowa budynku na siedzibę Miejskiej Biblioteki Publicznej w Opolu</i>	<i>BOŚ S.A.</i>	600.000
7	<i>Budowa separatorów na wylotach kanalizacji deszczowej</i>	<i>City Bank Handlowy</i>	720.000
8	<i>Budowa separatorów na wylotach kanalizacji deszczowej lewobrzeżnej zlewni rzeki Odry</i>	<i>Dexia Kommunalkredit</i>	582.540
9	<i>Termomodernizacja PSP 20</i>	<i>BOŚ S.A.</i>	86.928
10	<i>Termomodernizacja Żłobek Nr 4</i>	<i>BOŚ S.A.</i>	26.196
11	<i>Termomodernizacja LO III</i>	<i>BOŚ S.A.</i>	57.948
12	<i>Termomodernizacja LO II</i>	<i>BOŚ S.A.</i>	335.052
13	<i>Termomodernizacja PP 20</i>	<i>BOŚ S.A.</i>	37.740
14	<i>Przebudowa wiaduktu i układu komunikacyjnego oraz remont wiaduktu żelbetowego w ciągu ul. Reymonta w Opolu</i>	<i>BOŚ S.A.</i>	300.000

§ 993			13.994.699
15	<i>Prefinansowanie wydatków unijnych</i>	<i>EBI</i>	13.994.699
§ 982			4.000.000
16	<i>Obligacje serii A z przeznaczeniem na dokapitalizowanie MZK Sp. z o.o. z przeznaczeniem na zakup autobusów</i>	<i>BGK</i>	4.000.000
Ogółem			32.334.025

6. CHARAKTERYSTYKA WNIOSKÓW ZGŁOSZONYCH DO BUDŻETU

Zgodnie z przyjętą przez Radę Miasta Opola uchwałą w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej, w niniejszych materiałach planistycznych do projektu budżetu miasta Opola na 2012 r., przedkładane jest zestawienie wydatków wynikających ze zgłoszonych wniosków do budżetu miasta Opola na 2012 rok (w załączniku nr 8) oraz zestawienie zgłoszonych wniosków do budżetu miasta Opola na 2012 rok, które nie zostały uwzględnione w projekcie wydatków (w załączniku nr 9).

Zgodnie z obowiązującym trybem uchwalania budżetu do projektu budżetu miasta Opola na 2012 r. zgłoszonych zostało przez mieszkańców miasta, radnych, kluby radnych, organizacje, instytucje i stowarzyszenia łącznie 532 wnioski. Wszystkie wnioski przeanalizowane zostały przez właściwe wydziały merytoryczne Urzędu Miasta Opola lub Miejski Zarząd Dróg. Ze zbioru wszystkich zgłoszonych propozycji dokonano wyboru i wskazano kwoty wydatków ujętych w propozycji planu wydatków budżetu na 2012 rok (zał. nr 8). Najwięcej wniosków zgłoszonych zostało z zakresu budowy, remontów i modernizacji infrastruktury drogowej, oświetlenia ulicznego, kanalizacji sanitarnej oraz obiektów sportowych. Z uwagi na przyjmowaną szacunkową wartość realizacji tych wniosków, a także na brak wystarczających środków finansowych w budżecie miasta na 2012 r., nie jest możliwym uwzględnienie wielu zgłoszonych propozycji. Należy zwrócić uwagę na fakt, że większość tych wniosków dotyczy zadań, które nie posiadają opracowanych dokumentacji technicznych. W prezentowanym załączniku nr 9, w rubryce „uwagi” podane zostały również inne okoliczności nieuwzględnienia zgłoszonych propozycji w niniejszych materiałach planistycznych. W części wniosków, z uwagi na ich ogólne sformułowanie, oceniający nie byli w stanie określić kwoty wydatków potrzebnych do wykonania zaproponowanych zadań.

7. ZAKOŃCZENIE

Ogólnie miasto Opole, zgodnie z prezentowaną prognozą, dysponować będzie w 2012 roku środkami finansowymi w wysokości łącznej 677.539.315 zł i są one większe o 2.728.622 zł w porównaniu z aktualnym planem na 2011 rok.

Prognozowana wielkość środków finansowych budżetu Opola na 2012 r. może ulec zmianie w dalszej części prac nad budżetem, chociażby ze względu na to, iż w przedkładanej analizie uwzględnione zostały wstępnie oszacowane dochody z tytułu udziałów w podatkach, dotacji i subwencji, przekazywane z budżetu Państwa, których wysokość może ulec zmianie po uchwaleniu budżetu państwa.

Przedstawione powyżej materiały analityczne do budżetu na 2012 rok, mają jeszcze bardzo ogólny charakter. Niemniej jednak, pozwoliły one na identyfikację złożonych wniosków budżetowych oraz wstępną ocenę możliwości dochodowych budżetu miasta.

W miesiącu październiku uzyskane zostaną informacje o planowanych w budżecie państwa wielkościach udziałów w podatku dochodowym od osób prawnych i od osób fizycznych, wielkościach planowanych subwencji oraz dotacji celowych z budżetu państwa.

Przedłożone materiały są podstawą dalszych prac planistycznych tak, aby w ustawowym terminie, tj. do dnia 15 listopada 2011 r. można było złożyć Radzie Miasta Opola i Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Opolu, projekt uchwały w sprawie uchwalenia budżetu miasta Opola na 2012 rok.